

МІЖНАРОДНА БАНКІВСЬКА КОНКУРЕНЦІЯ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Збірник тез доповідей
VI Міжнародної науково-практичної конференції
(26–27 травня 2011 р.)

У 2 томах

Том 2

Суми
ДВНЗ “УАБС НБУ”
2011

Колдовський А. В. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД УПРАВЛІННЯ ЗОЛOTOВАЛЮТНИМИ РЕЗЕРВАМИ	120
Левченко В. А. СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ РЕГУЛИРОВАНИЯ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ В БАНКАХ НА ОСНОВЕ ПРИМЕНЕНИЯ ЗАРУБЕЖНОГО ОПЫТА	121
Левшаков С. Ф. РАЗВИТИЕ БАНКОВСКИХ ПЛАТЕЖНЫХ УСЛУГ В УКРАИНЕ	123
Макаренко І. О. ВИЗНАЧЕННЯ МЕЖІ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ РИНКУ ПОХІДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ	124
Марчук В. П. ПОЛІПШЕННЯ ЯКОСТІ КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	127
Мордань Є. Ю., Федоренко М. В. НЕОБХІДНІСТЬ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ БАЗЕЛЯ III В БАНКІВСЬКУ СИСТЕМУ УКРАЇНИ	128
Москалева О. А. ОСОБЕННОСТИ РЕФОРМИРОВАНИЯ ПОРЯДКА АТТЕСТАЦИИ АУДИТОРОВ	130
Назаренко З. В. КЛАСИФІКАЦІЯ ВИТРАТ У ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	131
Новак С. М., Хайлук С. О. ОЦІНКА ПАРАМЕТРІВ КОНВЕРСІЙНОГО РИНКУ НА ОСНОВІ МОДЕЛІ СТОХАСТИЧНОЇ РІВНОВАГИ	133
Пересєдов К. А. ПЕРЕВАГИ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ, ПОБУДОВАНОЇ НА ОСНОВІ ІЄРАРХІЇ ФІСКАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ	134
Петровська Н. В. ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН У СПЕЦІАЛЬНИХ (ВІЛЬНИХ) ЕКОНОМІЧНИХ ЗОНАХ	136
Подолька О. І. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ СПОЖИВАННЯ БАНКІВСЬКИХ ПРОДУКТІВ	137
Покрамович О. В.	

ОЦЕНКА ПОСТКРИЗИСНОГО СОСТОЯНИЯ МАЛОГО И СРЕДНЕГО БИЗНЕСА В КУРСКОЙ ОБЛАСТИ	140
Розкошна О. А. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ТА НАПРЯМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕФЕКТИВНИХ КОМУНІКАЦІЙ У БАНКАХ	143
Сергієнко О. А., Сагайдачна О. С. МОДЕЛІ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ У ДОСЛІДЖЕННІ РІВНЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БАНКУ	144
Скорба О. А. УДОСКОНАЛЕННЯ РОЗРАХУНКУ ПРЕМІЇ ПРАЦІВНИКАМ БАНКУ	146
Слобода Л. Я. БАНКІВСЬКИЙ КАПІТАЛ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	147

131

З. В. Назаренко, канд. екон. наук, доц.,
ДВНЗ “Українська академія банківської справи НБУ”

КЛАСИФІКАЦІЯ ВИТРАТ У ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Під впливом змін теорії витрат, окремих практичних аспектів управління ними класифікація витрат постійно розвивається шляхом введення нових критеріїв. Враховуючи, що поділ витрат спрямований на вирішення найрізноманітніших завдань управління, в наукових працях С. Ф. Голова, К. Друрі, Г. Г. Кірейцева, В. Г. Лінника, Л. В. Нападовської, В. Ф. Палія, В. В. Сопко та інших зустрічаються різноманітні угруповання видів витрат за ознаками їх класифікації. Актуальність таких досліджень є беззаперечною.

Для вітчизняної економічної науки традиційним є поділ витрат за ознаками класифікації для одержання інформації з метою контролю та економічного аналізу використання ресурсів, а також визначення відповідних груп видів витрат. Такий підхід був характерним для планової економіки (Положення № 473) та діє в сучасній економіці на основі Методичних рекомендацій № 47. З розвитком ринкової економіки набула великого значення класифікація витрат у здійсненні планування та обліку процесу виробництва за видами і напрямками – з метою формування калькуляційних об'єктів, центрів витрат, центрів відповідальності. Проте до сьогодні серед вчених-економістів з цього питання немає єдиної думки. На наш погляд, це є правомірним, тому що розглядалися і розглядаються по суті ознаки класифікації витрат. У вітчизняній науці ознак класифікації витрат більше сімнадцяти, а в зарубіжній – лише три.

Для визначення собівартості продукції важливе значення має поділ витрат на ті, що прямо відносяться до об'єкта обліку, та непрямі, які розподіляються між об'єктами калькулювання. У практиці досить часто ототожнюють непрямі витрати з такими, що розподіляються. Насправді не всі витрати, що розподіляються, є непрямыми. Наприклад, транс-

портні – заготівельні витрати розподіляються пропорційно вартості використаних цінностей – є об'єктами обліку, але вони не розподіляються як непрямі і не калькуюються. Тому вважаємо правомірним те, що окремі вчені не ототожнюють поняття об'єктів обліку і калькулювання (О. Ю. Примаченко). Поділ витрат на прямі та непрямі доцільно здійснювати в межах дій, операцій, процесів, готової продукції та ін. Класифікація витрат дуже важлива для розуміння того, як ними управляти в місцях їх виникнення. Серед місць виникнення витрат в першу чергу необхідно виділити підрозділи, де виробляється продукція. Це дозволить об'єктивно відносити витрати до об'єкта обліку, детальніше класифікувати, калькулювати, контролювати, регулювати витрати, робити оцінку об'єкта обліку, приймати управлінські рішення. У реальних умовах виробництва місця виникнення витрат не відповідають вимогам ринкової економіки. Центри витрат та центри відповідальності, які призначені для ефективного управління витратами, потребують самостійного впровадження в організаційну структуру підприємства з сукупністю економічних проблем, рішення яких повинно бути направлено на вдосконалення функцій управлінського обліку і, відповідно, підходів до класифікації витрат.

133

Виходячи з завдань управлінського обліку, дещо змінюється підхід до визначення витрат основного виробництва і загальної діяльності підприємства. Бухгалтерів-аналітиків насамперед цікавить не просто інформація про загальні витрати підприємства, а дані про конкретні витрати різних дій, їх поведінка та вплив на кінцевий результат діяльності. Тому побудова ознак класифікації з метою управління витратами повинна дозволяти бачити, на думку С. Ф. Голова, не лише теоретичний функціональний аспект класифікації витрат, а й поділ витрат за відповідними ознаками класифікації, спрямованої на вирішення найрізноманітніших завдань управління, тобто “різні витрати для різних цілей”.